

**LARRY L. WATTS, FERESTE-MĂ, DOAMNE, DE PRIETENI,
(RĂZBOIUL CLANDESTIN AL BLOCULUI SOVIETIC CU ROMÂNIA),
BUCUREȘTI, EDITURA RAO, 2011, 715 P**

Lucrarea însumând 715 pagini, aparține scriitorului american Larry L. Watts, care, călătorind deseori prin Europa de Est și în URSS înainte de 1989, inclusiv în România, fiind prezent la înființarea Colegiului Național de Apărare în calitate de senior-consultant – la București pentru reforma sectorului de securitate pe lângă consilierul prezidențial de la Cotroceni, a avut posibilități de informare multiple.

În atari circumstanțe, a avut prilejul cunoașterii unor documente edite și inedite pe care le-a analizat cu acribie și interes. Lucrarea dispune de o bibliografie arhivistică și literar-istorică abundentă, indice alfabetic, planșe și lista hărților cuprinzând momentele unor rețele militare și paramilitare din jurul României. Apărută în Editura RAO, 2011, pentru versiunea în limba română, în condiții grafice deosebite, însoțită de abrevieri-acronime, lucrarea **Fereste-mă, Doamne, de Prieteni**, cu un titlu cum nu se poate mai inspirat, este structurată pe nouă capitole și subcapitole, pornind de la definirea noțiunii de „prieteni” și până la cooperarea militară antisovietică (1973-1978) și parteneriatul strategic SUA-România (1974-1978).

Autorul, investighează condițiile evoluției României în spațiul Carpat-Danubiano-Pontico-Nistrean, dezvăluind relațiile vecinilor de la răsărit, apus și sud, care ne-au fost mereu potrivnice de-a lungul timpului, îndeosebi, în epoca contemporană.

Interesante ni se par împrejurările obținerii independenței naționale de stat din 1877-78, problemele care au precedat și succedat comunismul, care nu a fost nicicând de substanță românească, fiind extrapolat prin conducători străini sub oblăduirea Cominternului, precum Christian Rakowski (bulgar), Constantin Dobrogeanu-Gherea – idem, iar de la presupusa înființare a PCR (1921) acesta s-a aflat tot sub conducere străine: Elek Köblös (ungur); Vitali Holoștenko (ucrainean); Alexander Danieluk Ștefanski (polonez); Boris Ștefanov (bulgar); Ștefan Foriș (maghiar) până în 1944, toți reprezentanți ai intereselor de dezmembrare a României. În perioada presupusei Revoluții Socialiste din Octombrie 1917, Lenin a inițiat un adevărat război împotriva României prin

cooperarea ungaro-sovietică încă din primul război mondial și încercuirea României de către forțele ruso-maghiaro-bulgare din 1919.

Se desprinde viguros din lucrare, folosirea de către Stalin a problemei transilvănene; rebeliunea Gheorghiu-Dej – Bodnăraș; disputele Rakowski-Nagy asupra Transilvaniei.

Atrage atenția asupra contracarării mecanismului de control sovietic (1953-1959) și ieșirea de sub tutela Moscovei în perioada lui N.S. Hrușciiov.

Cu interes sporit sunt prezentate aspectele crizei rachetelor din Cuba și mesajul trimis de Gheorghiu-Dej lui G.F. Kennedy.

Surprinz, de asemenea, manipulările relațiilor din cadrul Pactului de la Varșovia din perioada februarie-august 1968; trădarea lui Ianoș Kadar și sprijinul lui Ceaușescu; paradoxul relațiilor româno-iugoslave; lansarea teoriei „reconcilierii” româno-sovietice (1968-1970); lupta pentru **istorie**, teritoriu și etnicitate (1968-1971), punerea la îndoială a dreptului Bucureștiului asupra Moldovei românești.

Ca un intermezzo – se impune episodul – România și procesul de la Helsinki (1970-78); colaborarea cu Nixon, Ford, Carter în procesul CSCE, sprijinul popular pentru relația româno-americană etc., etc.

O lucrare super-documentată cu reflexe prezente și de viitor, **Ferește-mă, Doamne, de Prieteni** poate și trebuie să răspundă dictonului obișnuit, „Că de dușmani ne păzim singuri”.

Oricum, lectura unei astfel de cărți se impune a fi cunoscută și reinterpretată pentru a împlini zicala: „Spune-mi cu cine te împrietenești, ca să-ți spun cum te numești”.

Jean Ciută